

«2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՀ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ 8-ՐԴ ՇՐՋԱՆԻ

II ՓՈՒԼ

«2017թ. ՀՀ մարդկային ռեսուրսների լավագույն կառավարիչ» անվանակարգում հայտարարված մրցույթի 8-րդ շրջանի երկրորդ փուլին ներկայացվում է հինգ հարցից բաղկացած մեկ հարցաշար, մեկ խնդիր, առաջադրանքներ՝ «Հակասություններ և բացահայտումներ» ու «Գրագիտություն և իրազեկվածություն» թեմաներից, ինչպես նաև հոգեմտածողության և սոցիալական կողմնորոշմանը վերաբերող առաջադրանքից:

Հարցաշարի ճիշտ պատասխանները կգնահատվեն յուրաքանչյուրը 2 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր: Հարցաշարի առավելագույն միավորների թիվը կազմում է 10 միավոր:

Խնդրի ճիշտ պատասխանը կգնահատվի 5 միավոր, իսկ սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր:

Հակասությունների բացահայտման առաջադրանքի ճիշտ պատասխանները կգնահատվի 10 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր:

«Գրագիտություն և իրազեկվածություն» խորագրով առաջարկվում է մեկ հարց, որի ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 5 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր:

Հոգեմտածողության և սոցիալական կողմնորոշմանը վերաբերող առաջադրանքի յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 5 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր: Ընդհանուր միավորների թիվը կազմում է 25 միավոր:

Երկրորդ փուլին ներկայացված առաջադրանքների ընդհանուր միավորների առավելագույն թիվը կազմում է 55 միավոր:

Երկրորդ փուլին ներկայացված առաջադրանքներից և I-II փուլերի հաշվով առավել բարձր միավոր հավաքած մասնակիցների անունը, ազգանունը, միավորների թիվը (աճման կարգով) կտպագրվի ամսագրի հաջորդ համարներում, որպեսզի յուրաքանչյուր ընթերցող նույնպես մասնակիցը դառնա հաղթողի որոշման գործընթացին:

Երկրորդ փուլին ներկայացված առաջադրանքների պատասխաններն ուղարկել press@gortsq.am էլեկտրոնային հասցեին մինչև 2017թ. հունիսի 10-ը: Հարցաշարի և խնդրի ճիշտ պատասխանները կտեղադրվեն www.gortsq.am կայքէջում՝ 2017թ. հունիսի 11-ին:

ՌԻՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ – Մրցանակաբաշխությունը, պատվոգիրը, HR-ի միջազգային խորհրդանիշով ոսկեպատ շքանշանը, հուշանվերը և վկայական հանձնելու արարողությունը տեղի կունենա 2018 թվականի փետրվարին՝ Ծաղկածորում:

«2017Թ.ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ II ՓՈՒԼԻ

ՀԱՐՑԱՇԱՐԸ

1. Որ դեպքում է, ժամանակավոր անաշխատունակության նպաստի ամբողջ գումարը՝ այդ թվում նաև գործատուի կողմից վճարվող մասը վճարվում ՀՀ պետական բյուջեից (գտնել սխալ պատասխանները):

ա) ոչ մի դեպքում.

բ) միայն կոլեկտիվ պայմանագրով սահմանված դեպքերում.

գ) բոլոր դեպքերում:

2. Անձը կամովին համաձայնել է կատարել ոչ նորմալ պայմաններով աշխատանք և նրա հետ կնքվել է կամավոր աշխատանքի մասին պայմանագիր: Գործատուն պարտավոր է կամավորականի համար ստեղծել նորմալ աշխատանքային պայմաններ:
- ա) այո, գործատուն պարտավոր է կամավորականի համար ստեղծել նորմալ աշխատանքային պայմաններ.
- բ) գործատուն պարտավոր չէ կամավորականի համար ստեղծել նորմալ աշխատանքային պայմաններ.
- գ) կամավորականների համար նորմալ աշխատանքային պայմաններ ստեղծելու պարտավորությունը կրում է պետությունը:
3. 24-ժամյա հերթափոխով աշխատողն իրավունք ունի նույն կազմակերպությունում աշխատելու համատեղությամբ:
- ա) այո, իրավունք ունի.
- բ) ոչ իրավունք չունի, քանի որ աշխատաժամանակի ընդհանուր տևողությունը գերազանցում է ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքով շաբաթվա համար սահմանված առավելագույն աշխատաժամանակի տևողությունը.
- գ) աշխատողին համատեղությամբ աշխատանքի իրավունքը տալիս է գործատուն:
4. Աշխատանքի ընդունվող անձի համար սահմանվել է փորձաշրջան՝ 2 ամիս ժամկետով: Փորձաշրջանի արդյունքները դրական գնահատվելուց անմիջապես հետո աշխատողին տեղափոխման կարգով նշանակել են այլ պաշտոնի: Գործատուն իրավունք ունի՞ աշխատանքի ընդունվող անձի համար փորձաշրջան նախատեսել մի պաշտոնում, իսկ փորձաշրջանից անմիջապես հետո նրան նշանակել այլ պաշտոնում:
- ա) իրավունք չունի, քանի որ դրանով խախտվում է փորձաշրջանի տրամաբանությունը.
- բ) «ա» պատասխանը տրամաբանական է, սակայն ոչ իրավաչափ: Գործատուն իրավունք ունի աշխատողին տեղափոխել այլ աշխատանքի՝ փորձաշրջանի արդյունքները դրական գնահատելուց անմիջապես հետո.
- գ) գործատուն կարող է փորձաշրջանի արդյունքները գնահատել անբավարար, աշխատողին ազատել աշխատանքից և ընդունել աշխատանքի այն պաշտոնում, որ պաշտոնում նա ցանկանում է:
5. ՀՀ օրենսդրությամբ հասարակական աշխատանքը լինում է՝
- ա) վարձատրվող.
- բ) առանց վարձատրության.
- գ) պարզևավճարային:

«2017Թ.ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ II ՓՈՒԼԻ

ԽՆԴԻՐԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Անձնակազմի կառավարման բաժնի աշխատակից Մարտիրոսյանն իր ծանոթների շրջապատում ինժեներ Սահակյանի անձնական տվյալների մասին տեղեկություններ է տարածում, որոնք,

Սահակյանի կարծիքով, վիրավորում են իր պատիվն ու արժանապատվությունը: Սահակյանը կազմակերպության տնօրենից պահանջում է պաշտպանել իր անձնական տվյալներն անօրինական կերպով օգտագործելուց, իսկ Մարտիրոսյանին ենթարկել վարչական պատասխանատվության: Տնօրենը տուգանում է Մարտիրոսյանին՝ նվազագույն աշխատավարձի եռապատիկի չափով: Մարտիրոսյանի և գործատուի միջև ծագում է աշխատանքային վեճ, որը լուծելու համար նրանք դիմում են Աշխատանքի իրավունքի պաշտպանի (հաշտարարի) գրասենյակ:

Դուք եք հաշտարարը: Ի՞նչ օրինական լուծում կառաջարկեք:

Պատասխան

- ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 136-րդ հոդվածի համաձայն՝ աշխատողի անձնական տվյալների մշակման և պաշտպանման՝ սույն օրենսգրքով, այլ օրենքներով և իրավական ակտերով սահմանված կարգը խախտող անձինք օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են պատասխանատվության, որի ծավալը սահմանված է վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգրքի 189.7-րդ հոդվածում:

Ինչպես տեսնում եք գործատուն տուգանք նշանակելու իրավասություն չունի և հետևաբար նրա գործողությունները պետք է որակել ոչ իրավաչափ:

«2017Թ.ՍԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ II ՓՈՒԼ

«ՀԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԱՑԱՀԱՅՏՈՒՄ»

Սույն բաժնում ներկայացվում են ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 7-րդ հոդվածում առկա մի շարք խնդիրներով բնույթի փոփոխություն պահանջող արտահայտություններ:

Դուք եք ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավորը: Ո՞րն է Ձեր առաջակը:

Երկու պատասխանը գնահատվում է 10 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր:

Պատասխան.

- Ըստ շարադրված տեքստի աշխատանքային օրենսդրության և աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի դրույթները ենթակա են պարտադիր կատարման բոլոր գործատուների (քաղաքացիներ կամ կազմակերպություններ) համար՝ անկախ նրանց կազմակերպական-իրավական և սեփականության ձևից: Նախ առաջին հերթին պետք է նշել, որ աշխատանքային օրենսդրության և աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի դրույթները ենթակա են պարտադիր կատարման, ոչ թե գործատուների համար, այլ գործատուների կողմից և հետո էլ տեքստում տեղին չի օգտագործված «պարտադիր» բառը, քանի որ առանց այդ բառի էլ աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի դրույթները ենթակա են կատարման» ձևակերպմամբ պահպանվում է «նորմատիվ իրավական ակտերի դրույթների կատարման» իմպերատիվ ոճը:

Հաջորդ թերությունը վերաբերում է «գործատուների (քաղաքացիներ կամ կազմակերպություններ)» արտահայտությանը: «Գործատուների» բառից հետո փակագծում նշված «քաղաքացիներ կամ կազմակերպություններ» բառերով պարզապես հուշում է կատարվում, թե տվյալ դեպքում գործատու ասելիս որ գործատուներն են նկատի ունենում: Նշվածը հակասում է ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 2-րդ մասի պահանջներին, ըստ որի գործատու կարող է լինել ոչ թե քաղաքացին (դա աշխատանքային օրենսգրքում մինչև փոփոխություն կատարելը ձևակերպումից է մնացել) այլ ֆիզիկական անձը: Հետևաբար, հաշվի առնելով վերը շարադրվածը ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 7-րդ հոդվածի 2-րդ մասը պետք է շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ.

«2. Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքային օրենսդրության և աշխատանքային իրավունքի նորմեր պարունակող այլ նորմատիվ իրավական ակտերի դրույթները ենթակա են կատարման բոլոր գործատուների (ֆիզիկական անձ կամ կազմակերպություններ) կողմից՝ անկախ նրանց կազմակերպական-իրավական և սեփականության ձևից»:

Քննարկվող հոդվածի 7-րդ մասում առկա է ևս մեկ թերություն, որը ենթակա է խմբագրման: Տեքստում շարադրված «քաղաքական, հայեցողական կամ քաղաքացիական պաշտոն զբաղեցնող անձանց, ինչպես նաև քաղաքացիական, օրենքով սահմանված այլ պետական (հատուկ) ծառայություններից» արտահայտությունից հետո օգտագործվում է «և տեղական ինքնակառավարման մարմինների ծառայողների» արտահայտությունը, մինչդեռ ՀՀ օրենսդրությամբ այդպիսի ծառայողներ գոյություն չունեն (հին տերմին է): Դրա փոխարեն «Համայնքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ պետք է օգտագործել «համայնքային ծառայող» արտահայտությունը:

«2017Թ.ՄԱՐԴԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ II ՓՈՒԼ

«Գրագիտություն և իրազեկվածություն»

ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշմամբ օրենքի որևէ հոդված ճանաչվել է ՀՀ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր: ՀՀ Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն տվյալ որոշումը համարվել է վերջնական, որն ուժի մեջ է մտել հրապարակման պահից: Որ օրվանից պետք է չկիրառել օրենքի ՀՀ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված հոդվածը:

Ճիշտ պատասխան գնահատվում է 5 միավոր, սխալ պատասխան՝ 0 միավոր:

Պատասխան

- ՀՀ Սահմանադրությանը հակասող և անվավեր ճանաչված հոդվածը կիրառվում է տվյալ հարցի վերաբերյալ «ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից տվյալ օրենքում փոփոխություն կատարելու մասին» ՀՀ օրենքն ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

«2017Թ.ՄԱՐԴԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ II ՓՈՒԼԻ

ՀՈԳԵՍՏԱԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱԴՐԱՆՔԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Նվազագույն ամսական աշխատավարձ, միջին ամսական աշխատավարձ, տարիքային կենսաթոշակ, կենսաապահովման նվազագույն բյուջե, սպառողական բյուջե, գործազրկության նպաստ: Սրանք են առաջավոր երկրների սոցիալական չափորոշիչները և արդարամտության ռեսուրսը:

Մշակեք մեթոդաբանություն և սոցիալական սանդղակի վրա աճողական կարգով դասակարգեք դրանք՝ ըստ ֆինանսական միջոցների:

Յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 5 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր: Ընդհանուր միավորների թիվը կազմում է 30 միավոր:

1.	Միջին ամսական աշխատավարձ
2.	Տարիքային կենսաթոշակ
3.	Սպառողական բյուջե
4.	Նվազագույն ամսական աշխատավարձ
5.	Գործազրկու- թյան նպաստ
6.	Կենսաապա- հովման նվազագույն բյուջե